

NAŠE DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA KRŠKO • Krško 17. aprila 1952

ENAJST LET Osvobodilne fronte, njenih borb in zmag

Enajst let je tega, ko so si fašistični zavojevalci, s pomočjo tedaj vladajoče reakcionarne slovenske buržoazije razdelili našo zemljo ter pregnali del našega naroda z rodne grude. Toda sovražnik ni računal na zdrave in napredne sile, ki so že leta in leta politično in moralno dozorevale v trdi borbi z domačo in tujo reakcijo pod vodstvom Komunistične partije. Ni računali, da se bo prav ta narod že prve dni uprl in se boril za svoj lastni obstoj na življenje in smrt. Na kar ni računali sovražnik pijan od zmag, je računala Komunistična partija. Na njeno pobudo so se vse te napredne sile združile v enoten pokret Osvobodilne fronte, ki se je formirala 27. aprila 1941. Delo, ki ga je opravila Osvobodilna fronta skupno z ostalimi narodi Jugoslavije za časa narodnoosvobodilne borbe, ni samo edinstven primer v naši narodni zgodovini, marveč v svetovnem merilu. Skovala je enotnost in bratstvo vsega delovnega ljudstva, ustvarila je pogoje za nov čas, nov družbeni red, novega slovenskega človeka.

dilna fronta posvetiti večjo pažnjo. Zavedati se mora, da bomo samokritično in splošno razgledani ljudje pravi poborniki naše stvarnosti.

Osvobodilna fronta se za časa narodnoosvobodilne borbe ni utrdila samo v slovenskih krajih, bišve Jugoslavije. Njen vpliv je prodiral tudi v slovenske kraje, ki so bili že dolga leta odtrgani od svoje matične dežele — Trst, Slovensko Primorje, Koroško. Posledica vpliva Osvobodilne fronte v teh krajih je bila poživitev in utrditve slovenske narodne zavesti, živo osvobodilno gibanje, dosledna in brezkompromisna borba za nacionalne pravice, ki ne more in ne bo prenehala, dokler ne bodo vsa nacionalna vprašanja našega rodu rešena pravično za svobodo, pa čeprav majhen narod. Vse to omenjam zaradi tega, ker se je prav v zadnjem času razvnela ostra borba za Trst in za narodni obstoj Slovencev v coni A. Ta fašistični teror s sedežem v Rimu je danes sredi dvajsetega stoletja očitna sramota za vso Evropo in za ves svet. Tega po-

Tudi krški okraj je odločno povedal svoje mnenje o vprašanju TRSTA...

Valu ogorčenja, ki je zajel vso našo domovino proti fašističnim izpadom italijanskih klerofašistov in kominformovcem napram Jugoslaviji, se je pridružilo tudi delovno ljudstvo krškega okraja in odločno povedalo, da stoji neomajno na braniku svojih pravic in da ne bo nikdar dopustilo, da bi z našo zemljo in našim življenjem barantali italijanski klerofašistični netilci tretje svetovne vojne.

KRŠKO

BREZ JUGOSLAVIJE NI REŠITVE TRŽASKEGA VPRAŠANJA

2. aprila se je zbralo okrog pet sto demonstrantov, kljub slabemu vremenu in snežnim padavinam, da ogorčeno protestira proti pristranskemu reševanju tržškega vprašanja. Izpred krške gimnazije je odšla povorka, v kateri so nosili transparente z različnimi parolami, skozi Krško pred kino dvorano, med neprestanim vzklikanjem proti fašističnim izživalcem. Zbrani množici je govoril iz balkona kino dvorane tovariš Franjo Humar, ki je v svojem govoru orisal zahrbtno politiko italijanskih imperialistov ter porajanje neofašističnih elementov v Italiji, ki točno delajo po Mussolinijevem fašističnem receptu. Množica je njegov govor sprejela z navdušenjem in ogorčeno vzklikala proti zahrbtni politiki italijanskih klerofašistov.

BREŽICE

ZA TRST SO SE BORILI IN UMIRALI JUGOSLOVANSKI PARTIZANSKI BORCI

Dne 3. aprila se je zbralo v Brežicah okrog tri tisoč demonstrantov, da dajo duška svojemu ogorčenju nad fašističnimi izpadi italijanskih imperialistov napram Jugoslaviji. Vsi govorniki so zahtevali pravično rešitev tržškega vprašanja in obsojali iredentistično gonjo italijanskih klerofašistov in kominformovcev. Govor komisarja garnizije Cerklje, polkovnika tovariša Rožnjatičiča, je globoko pretresel vse navzoče, a množica je dokazala, da sta JLA in jugoslovanski narod eno in isto. Njegov govor je bil prekinjen s sto in sto klici soglasja, ki se je razvil v močno manifestacijo za našo jugoslovansko ljudsko armado — čuvarja naše svobode in nedotakljivosti naših meja. Burno je bil tudi sprejet govor tovariša sodnika Svajgerja, ki je poudaril odločno stališče naše ljudske oblasti in posebno besede tovariša Tita, izrečene na zasedanju Ljudske skupščine FLRJ. Tovariš Angelo Gatta je govoril kot bорец Garibaldijske brigade, kjer je posebno poudaril težko stališče italijanskega delovnega ljudstva, ki ga izkorišča italijanski klerofašizem in kominformizem. Njegov govor je bil večkrat prekinjen z vzkliki proti italijanski vladajoči go-

spodi, dirigirani iz Vatikana. Navdušeno je bil sprejet sklep, da se odpošlje v tem smislu resolucija neomajnim borcev za pravice jugoslovanskih narodov, tovarišu Titu in tovarišu Kardelju ter vladama FLRJ in LRS.

SENOVO

NIHČE NE BO BARANTAL Z NAŠO ZEMLJO

Tudi naši rudarji so se 2. aprila t.l. pridružili spontanemu protestu proti neofašističnim izpadom pri vprašanju tržškega ozemlja. Resnih obrazov so se zbrali naši rudarji v nabito polni kino dvorani na Senovem, da dajo duška svojemu ogorčenju proti netilcem tretje svetovne vojne. O pomenu Trsta in tržškega vprašanja sta govorila tov. inž. Burnik ter Emil Salmič, kjer sta prikazala vso podlost italijanskih klerofašistov in zahrbtno mahinacijo italijanskih imperialistov.

Govora sta bila neprestano prekinjana s številnimi medklci in odobravanjem načelnega stališča naše ljudske oblasti na čelu z maršalom Titom in ogorčeno protestirala proti vsem nameram okritve našega narodnega telesa, od strani italijanskih šovinističnih elementov. Protestno zborovanje je izzevnelo v enodušno pripravljenost branitve interesov naše domovine in jugoslovanskega delovnega ljudstva do zadnje kaplje krvi.

KRMELJ

FAŠISTI NAJ NE POZABIJO, DA ŽIVIMO V JUGOSLAVIJI TITOV PARTIZANI!

Rudarji v Krmelju so se v četrtek 3. aprila pridružili spontanemu protestu jugoslovanskih narodov in dali odločen odgovor fašističnim izživalcem. Na protestnem zborovanju so ostro obsodili mešetarjenje s Trstom in poudarili, da je mnogo žrtev padlo za to, kar danes imamo in kar smo sami ustvarili! Izrazili so neomajno voljo braniti vsako ped naše zemlje proti vsakomur, ki se nas drzne napasti, pa naj to pride z vzhoda ali zahoda. Poudarjeno je tudi bilo, da smo bili zvesti zavazeni v veliki vojni narodov proti fašizmu, zvesti borci za mir, da pa smo to tudi danes. Tujega nočemo, svojega ne damo!

RAJHENBURG

SVOJEGA NE DAMO — TUJEGA NOČEMO!

V petek 4. aprila ob 19. uri se je začela v Rajhenburgu pred KLO zbirati množica demonstrantov in se formirala v povorko z zastavami na čelu ter krenila skozi Rajhenburg do postaje in nato na trg med neprestanim vzklikanjem tovarišu Titu, Kardelju, JLA in z ogorčenimi klici proti italijanski za-

hrbni politiki. Na trgu sta govorila zbrani množici tovariš Karel Sterban, ljudski poslanec, in tovarišica Flegova v imenu fronte žena. Govornika sta orisala zahrbtno delovanje italijanskih iredentistov in klerofašistov ter poudarjala odločno stališče naše ljudske oblasti in njenih voditeljev do tržškega vprašanja. Njun govor je bil prekinjan z nešteti klici ogorčenja proti italijanskim fašistom in z odobravanjem stališča naših voditeljev. Demonstracija je bila zaključena z odigranjem naše himne, ki jo je igrala gasilska godba.

SEVNICA

DAJTE NAM PUŠKE — GREMO V TRST...

2. aprila so se kljub snegu in dežju pričeli zbirati na trgu v Sevnici delovni kolektivi, ki so prihajali od vseh strani z zastavami na čelu in s transparenti ter nenehno vzklikajoči naši JLA in proti fašističnim elementom v Italiji. Zanimiva je izjava nekega kmečkega fanta, ki je izjavil: »Saj nima smisla, da demonstriramo, dajte nam puške in gremo v Trst.« Izjava jasno dokazuje zavednost in pravilno stališče našega kmečkega delovnega ljudstva napram tržškemu vprašanju.

Na ozvočenem trgu je govoril zbrani množici tovariš Mejak, ki je v svojem govoru očrtal vso podlost italijanskih imperialistov, posebno pa poudaril naše odločno stališče do pravilne rešitve tržškega vprašanja. Njegov govor je bil čestokrat prekinjen z aplavzom in ogorčenimi vzkliki proti klerofašistom.

CERKLJE OB KRKI

»ROKE PROČ OD NAŠIH MEJA!«

V soboto 5. aprila so se v mraku začeli zgrinjati proti šoli prebivalci sosednjih vasi, mladinci s harmoniko in pesmijo, člani vseh množičnih organizacij in pripadniki JLA garnizije iz Cerklje, da protestirajo proti krivičnim zahtevam italijanskih klerofašistov v vprašnju rešitve tržškega vprašanja. Formirali so se v povorko in vzklikajo: »Trsta ne damo!« »Roke proč od naših meja!« »Smrt fašizmu!« itd. krenili v zadrudni dom, kjer je bilo zbranih nad tisoč prebivalcev in pripadnikov JLA. Govorila sta predstavnika JLA in ljudske oblasti o zgodovini tržškega ozemlja, imperialističnih zahtevah italijanskih klerofašistov in stališču naše ljudske oblasti do vprašanja tržškega ozemlja. Govora sta bila neprestano prekinjana od vzklikajoče množice in ogorčenimi protesti proti nameri italijanskih šovinistov. Odposlana je bila tudi resolucija zvezni vladi, v kateri izražajo prisotni popolno solidarnost z našimi voditelji in pripravljenost braniti Trst in domovino, če treba tudi z orožjem.

Vidmarjeva vila v Ljubljani, kjer je bil ustanovni sestanek OF 27. aprila 1941.

Osvobodilna fronta, danes sestavni del Ljudske fronte Jugoslavije, je bila od vsega početka in je še danes revolucionarno gibanje, ne pa stranka. Ta njen resnični pomen se včasih pozablja. Vendar ji je prav ta pomen dal in ji daje njeno vsenarodno, njeno nadstrankarsko vrednost. Prav zaradi tega je v vsakem času, v vsakem položaju, neizčrpna zakladnica ljudskih sil, ki se bore za napredek, za boljše življenje.

Naši državni ukrepi in zakoni stremijo za tem, da ljudsko oblast še bolj približajo ljudstvu, da proizvajalna sredstva pridejo v last proizvajalcev, da se podjetja gospodarsko osamosvoje, da se vzporedno z ostalo socialistično graditvijo preobraža tudi naša vas. Življenjski pogoji se bodo izboljšali le tedaj, če bo gospodarstvo ekonomsko in tehnično napredovalo, to je, če bomo s čim manjšo delovno silo proizvajali čimveč izdelkov. Ni dovolj, da to nujnost razume samo naše delavstvo, ampak jo mora v enaki meri razumeti tudi kmečko prebivalstvo. Ali bo tempo graditve socializma šel hitreje ali počasneje je odvisno tudi od njih samih. Pot, za nas edino mogočo in nujno, nam je nakazala naša Partija, ko je predložila našim kmetom prostovoljno združevanje v vse vrste zadrug, od splošnih kmetijskih do delovnih. V koliki meri so bili na tem področju doseženi uspehi, naj nam povedo številke. Konec leta 1951 je bilo v okraju 46 splošnih zadrug z 10.840 člani. Kmečkih delovnih zadrug pa je bilo lani 8 s 369 člani in 482 ha obdelovalne zemlje. Če pa vzamemo, da je krški okraj agraren okraj, ne moremo biti s temi uspehi zadovoljni. Borba, ki jo danes bijemo na vasi za novo stvarnost ni lahka, ker se ne vrši samo v zadrugnem gibanju, ampak na več frontah hkrati. Zaostanost in nesamostojnost v materialnem in duhovnem pogledu ter dnevne skrbi in težave, včasih zastro pogled v prihodnost ter čestokrat zmanjšujejo borbenost najbolj predanih ljudi. Proti temu je glavno orožje politično in prosvetno delo z množicami — pojasnjevanje, prepričevanje, konstruktivna kritika in nadzorstvo. V okraju je 63 knjižnic, ki so na razpolago ljudstvu, organiziranih je bilo lani 10 tečajev, 9 seminarjev, 22 javnih predavanj, 9 predavanj Ljudske univerze itd. Temu vprašanju mora Osvobo-

četja združene reakcije se vesele in ga podpirajo le informbirojski agenti — ljudje brez vesti, brez odgovornosti in tudi brez časti. Neprestanega rožljanja z orožjem na naših mejah smo že vajeni, kakor tudi raznih političnih izigravanj imperialistov — fašistov. Odgovori Jugoslavije na vse to so odločni in jasni. Narodi Jugoslavije, ki so se v najtežjih trenutkih svoje zgodovine odločili, da rajši stoje umrejo, kakor kleče živijo, niso noben drobiž na svetovnem tržišču. Ljudstvo Jugoslavije želi mir in v miru graditi svojo bodočnost. Prav zaradi te odločnosti in enotnosti uživamo podporo in simpatije vseh svobodoljubnih narodov, kar je med drugim tudi važen činitelj svetovnega mira.

Narodi Jugoslavije, združeni v enotni Ljudski fronti, lahko gledamo s polnim zaupanjem, s polno vero v bodočnost. Ni je sile, ki bi nas zaustavila, da ne bi v borbi za uresničenje socializma dosegli prvo in najlepšo zmago v zgodovini človeštva.

Bohinc Rozika

Seja IO OF Slovenije leta 1944 v Dobliču (Bela Krajina)

27. APRIL 1944 - dan ustanovitve Kozjanskega odreda

Čeprav tvori obsežen del krškega okraja teritorij, na katerem je ostal Kozjanski odred ljudem v nepozabnem spominu, vendar se teh težkih bojev v naši publikaciji prav redko spominimo in v našem koledarju je le redkokdaj imenovana ta borbeni edinic, čeprav ima največje zasluge za osvoboditev ozemlja med Savinjo in Sotlo.

Razvoj Kozjanskega odreda je bil poseben. Ozemlje, na katerem je vršil vojaške akcije, je bilo skozi vsa leta

okupacije ljubosumno kontrolirano po mnogih nemških fašističnih postojankah, ki so bile razporejene tako goste, da je bilo tu delovanje NOP silno oteženo. Kljub temu pa je bila ustanovljena v mesecu juniju 1941 prva grupa partizanov iz Krškega, katero je okupator zaradi izdajstva izsledil, ter so pri tem bili zajeti in v mesecu juliju ustreljeni v Dobravi pri Brežicah prvi talci. Da bi okupator onemogočil vsak poizkus druženja slovenskega in hrvatskega ljudstva ob Sotli, je v novembru 1941 nasilno izvršil preselitev prebivalstva iz obmejnega obsoletnega pasu, v nemška fašistična taborišča v Slezijo. Takrat je naše ljudstvo dokončno spregledalo zahrbtno načrte nemškega fašističnega vodstva.

Iz kozjanskih gozdov je počila uporniška puška. Skoro istočasno je bila za judežve groše izdana in razbita prva kozjanska četa v Zeleznem. Izdajalec je od borcev Kozjanskega odreda v letu 1944 prejel zaslužno plačilo. Okupator pa je dosegel nasprotno — prelita kri padlih borcev in talcev je rodila bogate sadove. V letu 1942 in 1943 se je vkljub najhujšemu fašističnemu terorju NOP na tem ozemlju močno razširil in vsi poizkusi okupatorja, da bi onemogočil delovanje novih čet in neustrašnih političnih aktivistov na tem terenu, so klavirno propadli. Borci so izvedli dobro organizirane in uspele vojaške akcije, ki so prisilile fašistično vodstvo, da je pomnožilo in pojačalo svoje postojanke.

Kljub temu je bila v decembru 1943 izvedena prva kombinirana akcija kozjanske čete s hrvaškim bataljonom Zagorskega odreda na močno utrjeno postojanko v Sv. Petru ob Sotli, pet dni

kasneje pa se je vršila ostra borba na Silovcu nad Sromljami, v kateri je proti maloštevilnim partizanskim edinicam padlo nad 80 fašističnih vojakov iz elitnih SS edinic. To je bila prva večja borba, ki je močno dvignila samozavest borcev Kozjanske čete, z druge strani pa dosegla popolno zaupanje tamošnjega prebivalstva. Odslej se je četa množila iz dneva v dan. Iz Slezije so bežali mladi izseljenci in vstopali kot borci v Kozjansko četo. Vse bolj in bolj je narasčalo število v nemško fašistično vojsko prisilno mobiliziranih Slovencev, kateri so se z orožjem priključili naši edinici. Po pohodu junaške XIV. divizije čez kozjansko ozemlje je med Savinjo in Sotlo kar zagorelo.

V marcu 1944 je bil formiran kozjanski bataljon, ker pa je število prostovoljcev vse bolj narasčalo, je izdala komanda IV. operativne cone odločbo o ustanovitvi Kozjanskega odreda. Ta ukaz je prinesel na Kozjansko španski bорец tov. Mišelj. Na dan 27. aprila 1944 je bil na Silovcu nad Sromljami formiran Kozjanski odred s 160 borci. Postavljen je bil komandni sestav s komandantom Marjanom, komisarjem Djordjem in načelnikom Janezom na čelu. Ze 2. maja so borci Kozjanskega odreda potrdili upravičenost formiranja odreda, saj so z odločnim jurišem pregnali 150 mož močno nemško kolono prav z vrha Bohorja, ranjene Nemce pa po kmetih odpeljali v fašistično postojanko v dokaz, da partizani ne ubijajo nemških ranjencev, kot to delajo fašistični koljaci.

Ne bi imelo smisla naštevati vseh vojaških akcij in političnega dela, ki ga je izvršil Kozjanski odred, saj bi bilo (Nadaljevanje na 2. strani)

Poslovilno pismo tov. Sava Kladnika, ki ga je pisal pred ustrelitvijo svojim staršem

Ljubi moji, dobri atek, zlata najboljša mama, uboga Inkica in draga moja edina Slavica!

Prejmite poslednje vrstice od svojega nesrečnega fanta, oprostite mi ljubi moji, če sem Vam v življenju kaj žalega storil, če sem kaj narobe storil, toda če bi mi videli v srce, bi videli, da sem Vas vedno neizmerno ljubil.

Mamica moja zlata, Ti najboljša žena na svetu, a največja reva. Tudi Ti mi vse oprosti. Potrpi, prosim Te, in ne ženi si tega preveč k srcu. Mamica, Ti si bila angel, hvala Ti, mamica moja za vse! Ti veš, da je bil Tvoj sin dober. Zbogom, zlata moja, najboljša mamica.

Inkec moj mali, ubogi. Sedaj si ostal sam. Ti veš, da Te je Tvoj brat Savo rad imel in da Ti je dal vse, kar je le mogel. Bodi Ti srečnejša, ljuba moja Inkica ter se včasih zmisli name. Ljubo dete, bodi srečno in zdravo!

Ti moja zlata, edina, edina nepozabna Slavica. Ti, ki si mi v zadnjem letu lajšala gorje, bila tako dobra z menoj, vedno pri meni dobra, najboljša, najpoštenjša zlata. Hvala Ti Slavica za vse in prosim Te prav lepo, ne pozabi me, moja zlata, edina, nepozabna.

Se enkrat vsem hvala za vse zlati moji!

V poslednjih trenutkih misli na Vas in Vas pozdravlja ter poljublja

Vaš Savo

Tovariš Savo Kladnik je sin tovariša Kladnik Josipa, učitelja v pokoji iz Sevnice, rojen je bil 7. julija 1922 v Sevnici ob Savi. Absolviral je realko in bil po dovršeni maturi leta 1941 nameščen kot prometnik na železniški postaji v Sevnici. Že za časa študija v Mariboru je bil organiziran v SKOJ-u in je po njegovem prihodu v Sevnico začel tam organizirati Osvobodilno fronto.

Zaradi izdajstva je bil 15. septembra 1942 aretiran in odveden v celjske zapore (Pisker), kjer so ga med zasliševanjem mučili ter ga 28. septembra 1942 obsodili na smrt z ustrelitvijo. Dne 29. sept. 1942 so ga z ostalimi obsojenci odpeljali v Maribor, kjer je bil 2. okt. 1942 ob 17 uri ustreljen s še 149 drugimi tovariši.

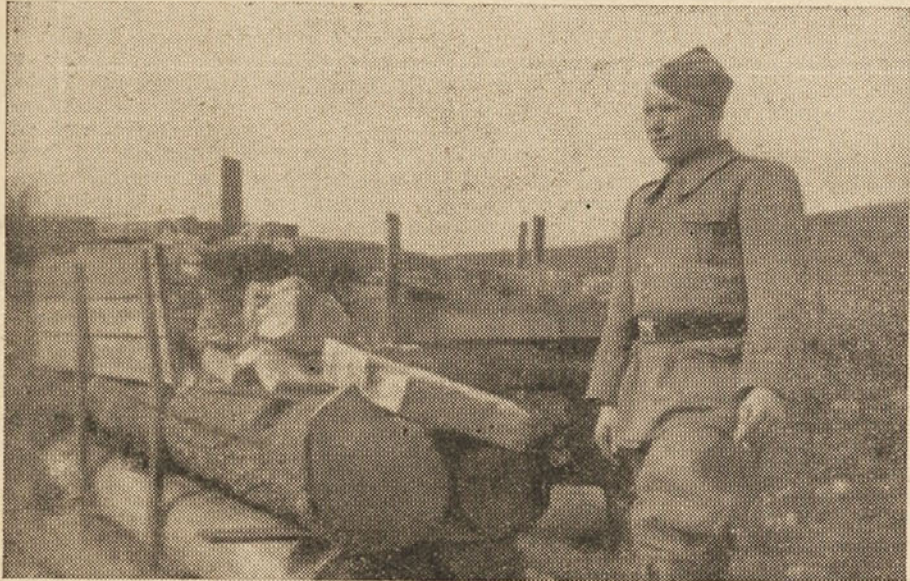
Slava njegovemu spominu!

Ali bomo pozabili žrtve fašističnega in nacističnega terorja, ki so padli za našo svobodo?

Padlega borca za svobodo ne bomo nikoli pozabili!

Krška vas pri Brežicah je prijazna vasica, ki leži na levem bregu reke Krke in je bila že v stari Jugoslaviji znana kot najnaprednejša vas brežiške okolice. V času, ko so nacisti in fašisti poplaval našo domovino, ko je naš na-

Eden izmed prvih, ki se je zavedal svojih dolžnosti napram tlačenemu narodu, je bil tovariš Leopold Gerdovič, rojen dne 7. 12. 1919 v Krški vasi, kot sin kmečkih staršev. Osnovno šolo je obiskoval v Brežicah, kjer je tudi do-

rod prežival svojo najtežjo dobo, so se prebivalci Krške vasi zavedali, da jih lahko samo neizprosna borba proti okupatorju in njihovim privržencem, reši izpod tujčevega jarma. Mladina Krške vasi je to nalogo v polni meri izvršila.

vršil 4 razrede meščanske šole. Po končani šoli je bil nameščen kot občinski tajnik v Čatežu. Ze takrat je bil mladi Polde pristaš naprednih organizacij in zaradi njegovega naprednega mišljenja premeščen v Sevnico, kjer je ostal do leta 1940., ko je odšel na odseljenje vojaškega roka.

Gajski:

VLOM na „nebeški“ poljani

Mnogo je ljudi po svetu, ki kar koprne po prikaznih. Zamaknjenost in kopnenje sta že od nekdaj tisti dve človeški slabosti, ki si jih je v vseh časih znala zlasti cerkev podrediti. Vse cerkve so enake, katoliška pa prednjači v tem pogledu. Nobenih sredstev se vojskujoča cerkev ni zbalala za dosego svojih namenov. Če je šlo, je vzela v roke bič in podila ljudi na grmade. Z napredkom se je tudi ona modernizirala — zdaj uporablja bombe in puške, ako pa s tem ne uspe, so dobre tudi prižnice in prikazni. Cerkev nenehno kuje in kuje najtemnejše in najbrutalnejše načrte. Če se javno ne da vojskovati z ognjem in mečem, stotisoči njenih satelitov poskušajo to s prigodnim mučeništvom.

Tudi pri nas je tako — in še posebno pri nas! Saj je večna »škoda«, da se je tako masten zalogaj, kakor je bila pokatoličena Slovenija v bivši Jugoslaviji, izmuznil iz posvečenih rok. Zato pa je danes taka ofenziva borbenih katoličanov, ki menijo, da je v socialistični demokraciji prišel njihov čas. Kaplanov in fajmoštrov, kuharic in tretjerdnic se je polastila neka prečudna vna, kdo ti bo zaupal najbolj črno in najzanebljivejšo vest? Prav gotovo farovž ali kominformist. Na te

raboti sta se znašla kakor pes in mačka. Kdo ti bo zaupal, da nas je požrla Amerika, ali da se tajno družimo z Rusi! Vsak dan boš slišal za vogali: »Pst, ali že veš, ali si že slišal?« Ta zedinjena reakcija in kominformirada se je zaklela zoper nas, ne le zoper našo državo, temveč tudi zoper naše ljudstvo in hodi ramo ob ramo. Prav mikavno jih je gledati, ko hodijo skupaj v cerkev in v procesije, v prve klopi sedajo stari liberalci, potuhnjeni klerikalci in izžeti socialisti, juristi in medicinci, profesorji in podobne »glave«. Zakaj? Da bi se jih ne prezrlo — za vsak slučaj. Kompas iščejo — v cerkvi!

Cerkve pa skrbi za aranžma. Da bo verniška masa še bolj zamaknjena — nastopi še prikazen. Pri nas jih je bilo vse polno. Na Hrvatskem skoraj na vsaki slivi, dokler jih niso milničniki otrešli. Ta podtalna vojna je v Jugoslaviji, kjer so obrezani katoliški rožički, še nekako razumljiva. Toda kako naj bo razumljiva v katoliški zahodni Nemčiji? Saj tam vendar vladajo prečastiti prelati. In vendar tudi tam cerkev »mrzlično« delo.

Prav o tem sem vam hotel napisati, da bo naš svet videl, kako neznansko podlih reči se poslužujejo katoliški krog, kadar gre za njihov ne duhovni,

marveč čisto navaden posvetni blagor. Podatke bom črpal iz nemškega ilustriranega tednika »Zvezda«, ki izhaja v Hamburgu.

Kriminalci so se nedavno kar nenadoma, kot strela iz jasnega, pojavili v malem in odmaknjenem frankovskem naselju Haraldsbach. S seboj niso imeli nič drugega, kakor zapisano povelje: »Denar, zlato in prikazen, to je treba najti!« Na poti so srečavali tisoče romarjev, ki zamaknjeno drve proti »nebeški poljani« — proti gozdičku, kjer se tako reč povsod tako začne, dne 9. oktobra 1949 se je prikazala štirim majhnim deklicam mati božja. Ena deklica je hčerka krčmarja, druga je trgovčeva hči, a tretja je hčerka kmetja, čigar lastnik je gozd. Delavčeve hčere ni med njimi. Posledica? Krčmar je postal hotelir, trgovec veletrgovca, a kmet bogataš. Saj je razumljivo. Romarji žele videti deklice, a očetje niso neumni. Zraven je pa še Peter Simon, krčmarjev nečak, ki je, kakor bomo pozneje, videli, glavni steber te dobičkonosne prikazovalne industrije.

Domači župnik je takoj zavohal mrhovino, če je ni že sam pripravil. Tiščil in stotisoči romarjev so mu zablesteli pred očmi in zraven se milijon mark. Odločil se je takoj: »Sedaj je čas, sedaj je treba prijeti!« Sam sebe je zlahka prepričal o resničnosti prikazni, druge je nahujskal. Otrokom v šoli je razlagal: »Največja skrivnost vseh časov, vsega sveta se začneja v

Haraldsbachu, v tistem mičnem gozdičku tam za vasjo, kjer se tako lepo pričinja »nebeška poljana«. Preko otrok se je skrivnost bliskovito razširila po vasi, po sosednjih krajih in kmalu po celi deželi, točno po župnikovem načrtu. Potlej je vest kar sama od sebe letala od vasi do vasi, po celi pokrajini. Čez teden dni, je obiskalo »nebeški gozdiček« desetstisoče vernikov, žejnih in lačnih, ne samo božjih, temveč tudi krčmarjevih dobrot. Prikazen je omamila vse, vsak je pohitel, da pristavi svoj lonček. Da bi prikazen dobila zanesljivejši obraz, je škof odredil preiskavo — a preiskava je dognala, da je vse v redu. Deklice pa pripovedujejo in pripovedujejo kar naprej, vedno več vidijo, a verniki drve kar naprej, a zamaknjenost njihova je vedno večja. Župnik pa stoji vsak dan v gozdičku za deklicami, ki zamaknjeno gledajo v »nebeške poljane«, da ne bi kaj pozabile. Z donečim glasom oznanja klečnim vernikom, kaj so deklice videle ob šestih, kaj ob sedmih in kaj ob osmih zvečer. Program se vrši seveda v mraku, da je bolj tajinstveno. Ta zadeva se vleče že nad dve leti. Zdjaj se prikazni že oznanjajo po mikrofonih in ojačevalcih, kajti kdo bo tako kričal in povedal najnovejše stotisočim vernikom. Kmalu so župniku, ki temu navalu romarjev ni bil več kos, priskočili na pomoč še domačini.

(Dalje prihodnjiki)

Pred občnimi zbori ZDRUŽENJA REZERVNIH OFICIRJEV

Kakor drugod v Sloveniji se tudi v Krškem okraju vršijo priprave za ustanovne zborove osnovnih organizacij združenja rezervnih oficirjev. Na zadnji seji okrajnega iniciativnega odbora se je razpravljalo o organizaciji in postavitvi osnovnih organizacij Združenja rezervnih oficirjev za naš okraj. Sklenjeno je bilo, da se v ta namen organizira šest krajevnih osnovnih organizacij, in sicer v Krškem, Brežicah, Sevnici, Senovem, Kostanjevici in na Bizeljskem. Po številu bi bile najbolj šibke organizacije v Kostanjevici in na Bizeljskem, vendar zaradi oddaljenosti od sosednjih krajev, t. j., Krškega in Brežice bi bilo delo oteženo in uspehi manjši, ako bi se jih priključilo k tem krajem.

V bodočih dneh bodo v teh šestih krajih ustanovni občni zbori, na katerih bodo rezervni oficirji izvolili izmed svoje srede vodstva, sprejeli program bodočega dela ter izvolili delegate za okrajni zbor.

Naloga članov okrajnega iniciativnega odbora, ki je zadolžen za izvedbo zgoraj imenovanih ustanovnih občnih zborov je, da bodo vsi rezervni oficirji sigurno obveščeni, kdaj in kje se bodo ti zbori vršili. Saj je težnja vsakega rezervnega oficirja, da bo član te or-

ganizacije v kateri bo lahko svoje vojno znanje izpopolnjeval, se kulturno in politično izživljal ter tako zavzemal pomembno mesto v gospodarskem, političnem in kulturnem družbenem življenju.

Takoj po izvršenih ustanovnih občnih zboreh bodo novoizvoljeni odbori morali še tekom tega meseca organizirati vojno teoretična predavanja, povezana — kjer je mogoče — s filmskimi predstavami. Nato pa bo treba pristopiti k praktičnim vajam na terenu. Vse to ima namen, da se naši rezervni oficirji čim bolj usposobijo za vodstvo operativnih nalog v JLA, da bi na ta način lahko častno in uspešno prevzeli vodstvo oboroženega ljudstva, kadar bi to zahtevala potreba braniti našo svobodno domovino.

Zaradi čim tesnejše povezave JLA in pomoči, ki jo slednja lahko nudi organizaciji rezervnih oficirjev, se je treba takoj, tam kjer je to možno, povezati z aktivnimi oficirji in edinicami JLA.

Prepričani bodimo, da ako se bo resno pristopilo h gornjim nalogam, da bo organizacija Združenja rezervnih oficirjev v našem okraju lahko kmalu beležila lepe uspehe.

F. D.

Kaj je novega PO SVETU...

Generalni sekretar francoske socialistične stranke, ki je bil na obisku v Jugoslaviji, je izjavil, da je prišel v Jugoslavijo z željo, da v praksi spozna možnost prehoda v socializem brez diktature, kakršno vidimo v Sovjetski zvezi in brez ustvarjanja novega razreda birokratov. Pravi, da je jugoslovanska praksa dragocena izkušnja za socialiste zahodnih držav, ki se lahko od nje marsikaj nauče.

Vlade ZDA, Anglije in Francije so izročile sovjetski vladi odgovor na njeno noto o Nemčiji. V noti zahodne velesile zahtevajo, da se najprej izvedejo svobodne volitve, šele potem bo mogoče razpravljati o mirovni pogodbi z Nemčijo. V noti je nadalje obrazloženo, kakšen naj bo položaj skupne nemške vlade po sklenitvi mirovnega sporazuma. Zahodne velesile se ne strinjajo s sovjetskim predlogom, po katerem bi bilo Nemčiji prepovedano združenje z drugimi državami ter trde, da morajo v bodoče sloneti mednarodni odnosi na sodelovanju, ne pa na nasprotovanju in nezaupanju.

Generalni tajnik OZN Trygve Lie je poslal Severnim Korejcem in Kitajcem brzojavko, v kateri predlaga, naj sprejmejo pomoč mednarodne zdravstvene organizacije v boju proti epidemiji v Severni Koreji. To je že druga brzojavka, ki jo je poslal Trygve Lie zato, ker na prvo brzojavko ni dobil odgovora.

Generalni tajnik OZN je izjavil, da predstavniki OZN ne bodo sodelovali na ekonomski konferenci v Moskvi, češ, da je ekonomska komisija telo, ki se mora ukvarjati z napredovanjem trgovine med Vzhodom in Zahodom.

4000 žena, pripadnic socialističnih strank Belgije, Velike Britanije, Francije, Nizozemske, Luxemburga in Nemčije je priredilo v Aachenu manifestacijo za mir, ki jih je organizirala socialdemokratska stranka Nemčije. Käthe Schaub, poslanec zvezne države Severna Rheina—Westfalija, je poslala z zborovanja poziv vsem ženam sveta, da se vključijo v borbo za resničen mir na svetu.

Tajnik italijanske Generalne konfederacije dela, poslanec KP Italije Di Vittorio, je odpotoval v Moskvo na »zdravljenje«. Verjetno je Thorezu in ostalim »bolnikom« postalo dolgčas, pa jim je »modro vodstvo« poslalo za družbo še enega sotrpina.

Predsednik ZDA Harry Truman je sklenil, da ne bo kandidiral na predsedniških volitvah v letošnjem novembru. To izjavo je podal na slavnostni večerji, na kateri je bilo prisotnih 6000 članov demokratske stranke. Ni pa še znano, katerega kandidata demokratske stranke bo podprl.

Pekinski radio je obtožil združeno poveljstvo, da je razširilo bakteriološko vojno na celotno Mandžurijo. V poročilu naglašajo, da je med 13. in 21. marcem 318 ameriških letal metalo okužene insekte in bele miši na področje LR Kitajske.

V Atenah je bila izvršena smrtna obsodba nad četvorico članov CK KP Grčije, ki so bili obsojeni zaradi vohunstva. Te smrtno obsodbe so povzročile nesoglasja med poslanci vladnih strank. Minister za ekonomsko koordinacijo je izjavil, da se ne strinja z obsodbami in da bo odstopil. Podtajnik v predsedstvu vlade pa je že podal ostavko.

27. april 1944 — DAN USTANOVITVE KOZJANSKEGA ODREDA

(Nadaljevanje s 1. strani)

potrebno o tem napisati debelo knjigo. Dovolj je povedano s tem, da so od maja, ko je padla prva fašistična postojanka v Jurklostru, padale po vrsti postojanke na terenu med Savinjo in Sotlo. Fašisti se niso čutili nikjer več varni in septembra sta jih prisilila glad in strah, da so zbežali iz najmočnejših oporišč Planine in Kozjega. Tako je postalo ozemlje med Savinjo in Sotlo osvobojen teritorij, kar je dalo pogoj za široko politično delo, kakor: osnovanje NOO in partizanskih šol.

V teh mesecih je odred mobiliziral nad 6000 Stajerev in jih pošiljal preko Save za pomožne obstoječe in formiranje novih edinic na Dolenjskem. Odred je postal mobilizator novih borcev za oborožen upor.

Na drugi strani so v odred formirani minerski vodi neprestano rušili važno prometno železniško žilo Celje—Zidani most—Dobova in s tem onemogočili normalne transporte fašističnih vojakov in vojnega materiala za vzhodno bojišče. V letu 1945 je Kozjanski odred resno ogrožal in onemogočal hitro povlačenje nemške fašistične vojske iz Balkana ter častno izvršil tudi to poslednjo važno nalogo.

Marjan Jerin

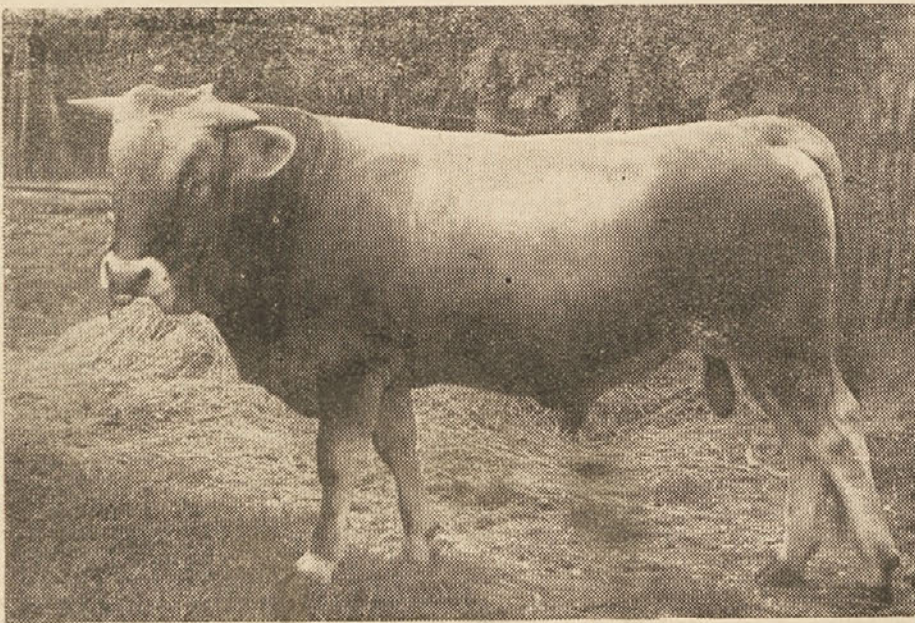
Še samo 13 dni

nas loči do žrebanja, ki bo 1. maja v uredništvu »Našega dela«. Pohitite s poravnavo naročnine in ne zamudite ugodnega trenutka! — Tisoč dinarjev ali ena izmed 12 knjig čaka mogoče prav vas!

Poživimo delo ŽIVINOREJSKIH ODSEKOV

Osnova našega gospodarskega napredka nedvomno leži v živinoreji, saj nam daje poleg mleka in mesa še izredno važen produkt, za našo rastlinsko proizvodnjo — gnoj. Čim boljša bo naša živinoreja, tem rentabilnejša bo, prav tako pa bo tudi ostala proizvodnja dala večje hektarske donose in boljše blago. Ali nismo morda mi teh dobrih lastnosti živinoreje v celoti zanemarili? Skoraj da je tako. Zanemarili smo jo že v osnovi, t. j. s slabim kultiviranjem naših travnikov. Le redki gospodarji krmijo svojo živino tako, kakor bi jo morali in jasno, da od slabo krmjene živine ne morejo pričakovati dobrega pomladka, dobre molznosti. Kaj nam je torej potrebno, da bo postala naša živinoreja rentabilna in kvalitetna?

Poglejmo, kako so pričele naše kmetijske zadruge po svojih živinorejskih odsekih reševati važna vprašanja živinoreje. Predvsem so izvršile pregled vseh krav na jalovost in zdravstveno stanje, sprejemanje krav v rodovnik zaradi selekcije, nabavo dobrih bikov in uvajanje plemenitih krogov, vršile bodo molžno kontrolo, vzrejale plemeniti naraščaj za sebe in odprodajo itd. Sele, ko bodo krave in telice predhodno pregledane od veterinarja, bo lahko izvršena plemenitev. Tako so se živinorejci v kmetijski zadruzi Videm skoraj stoođstotno podvrgli pravilniku po gornjih navedbah in hvalevredno je omeniti še to, da je ta iniciativa prišla od spodaj, to je od samih kmetov-živinorejcev, kar nam daje jamstvo, da bo

Bik domače reje, last Antona Kovačiča iz Črešnjice, KLO Cerklje

Ko so se ustanovljale kmetijske zadruge, ki naj bodo ne le preskrbovalni centri svoje okolice z industrijskim blagom in vnovčevalci kmetijskih pridelkov, temveč tudi ena glavnih nalog, pospeševalno delo v kmetijski proizvodnji. V to svrhu so se ustanovili pri KZ razni odseki, kakor: živinorejski, poljedelski, sadjarski itd. Mnogokje, ali bolje rečeno v večini primerov, so ostali le na papirju.

Visoke cene živini, predvsem plemeniti živini in pa slabe produkcijske sposobnosti, so dale povoda našim kmetijskim zadrugam, da so stvar resno premislile in prešle do zaključka, da kvalitetna živina, to je molzna, dobre konstitucije, dobrega porekla, lahko dvigne živinorejo iz sedanjega zaostalosti na tisto višino, kot jo imajo druge napredne države.

delo živinorejskega odseka pri KZ Videm imelo uspehe in bo vzgled vsem ostalim kmetijskim zadrugam.

Le na ta način je možno reševati vprašanje napredne živinoreje.

Sedaj se pojavljajo enake težnje pri kmetijski zadruzi Leskovec, ki je k delu že pristopila, Bizeljsko, Veliki Kamen itd. Tudi privatniki, kjer živinorejski odseki ne delajo, se trudijo, da bi zboljšali govedo ter vzrejajo prvovrsten naraščaj. Med takimi je tudi živinorejec tovariš Podlogar iz Gore nad Krškimi, ki je v kratkem času oddal že dva plemenjaka ter tako doprinesel svoj delež za napredek živinoreje. Zelimo, da bi se tudi pri drugih kmetijskih zadrugah poživeli živinorejski odseki, zato nam pride iniciativa od spodaj, ki bo imela zdrave temelje in bo porok za napredek v živinoreji. CM

Iz naših gospodarskih središč ...

V elektrarni Rajhenburg so volili delavski svet

Kolektiv Elektrarne Rajhenburg je dne 25. marca t. l. izvolil svoj delavski svet. Že tedne pred volitvami je bilo opaziti v obratu, delavnicah in pisarnah neko posebno živahnost. Na vseh mestih so razpravljali o kandidatih, o bodočih nalogah delavskega sveta in upravnega odbora. Komisije, izbrane na skupni seji sindikalnih funkcionarjev in delavskega sveta, so mrzlično študirale pravila o volitvah, pripravljale volilne imenike, volilne liste, potrebno zvezo z višjimi forumi, tako da je izgledalo, kakor da bi šlo za volitve v mali parlament. Zanimanje se je iz dneva v dan stopnjevalo, dokler ni prišel težko pričakovani dan volitev.

V svečano okrašeno dvorano so začeli prihajati volivci posamič in v skupinah. Videlo se je takoj, da bo udeležba stoođstotna. Sindikalna godba je že pred pričetkom »udarila« nekaj »krepkih« in s tem povzdignila svečanost dneva.

Tovariš Janežič, delovni predsednik, je po kratkem pozdravu otvoril zasedanje. Dotedanji predsednik delavskega sveta tovariš Kovačič Ivan, je nato podal pregled dela delavskega sveta v minulemu letu, poudaril njegove pozitivne strani, kakor tudi pomanjkljivosti in želel novoizvoljenemu delavskemu svetu mnogo uspeha, poudarjajoč, da so dolžnosti in odgovornosti delavskega sveta iz leta v leto večje, ako hočemo uresničiti geslo: »Tovarne delavcem!«

Podrobno poročilo o finančnem efektu obrata je podal tovariš Mozer Silvo, a tovariš direktor Javorič Anton je v svojem daljšem govoru podal celotno sliko poslovanja, o težkočah, ki so pri takem velikem obratu neizbežne, o borbi za znižanje cene kilovatni uri toka, o disciplini itd.

Marsikateri, ki je nepoučen o vlogi naših kaloričnih central, bi se gotovo začudil izvajanju tovariša direktorja,

da je za naše celotno gospodarstvo boljše, da niso stoođstotno dosegli plana, temveč samo 72-odstotno. Zavedati se namreč moramo, da kalorične električne centrale odpravljajo najvažnejšo vlogo ravno v času, ko je nizko stanje voda in ne morejo naše hidrocentrale obratovati s polno zmogljivostjo. V takih primerih priskočijo na pomoč termoelektrarne, da tako s svojim tokom omogočijo nemoten obrat naše razvijajoče se industrije. Razumljivo je, da je cena kilovatni uri toka hidrocentrale mnogo nižja kakor cena kilovatnih ur termoelektrarn, ki poganjajo svoje stroje in generatorje s paro.

Po govoru tovariša direktorja je stopila v funkcijo volilna komisija in po obrazložitvi načina volitev razdelila volilne liste. Pričele so se volitve. Volivci so nestrpno pričakovali rezultat štetja glasov volilne komisije. Izvolitev vsakega posameznega člana so navzoči pozdravili z burnim ploskanjem in živjivo-klici. Delovni kolektiv je izvolil v delavski svet 18 članov, ki jim je delavstvo zaupalo upravljanje tega tako važnega obrata, da bi ga vodili v duhu socializma in s tem ustvarjali lepše pogoje delovnemu ljudstvu.

Vendar smatram za nezdrav pojav, da so nekateri volivci pokazali preveč nekakega »lokalpatriotizma«, to je, da so nekateri volivci volili samo kandidate, ki so neposredno zaposleni v njegovi najbližji okolici, dočim je ostale črtal. Zavedati se moramo, da je delavski svet forum, v katerem morajo biti zastopniki prav vseh panog, ako hočemo, da bo delo koordinirano in bo svet kos svoji težki nalogi. Tako pa nima sedanjí delavski svet nobenega zastopnika iz administrativno-tehničnega in računovodskega sektorja, kar smatram za pomanjkljivost. Razumljivo pa je, da bo osebe teh sektorjev delavskemu svetu s podatki in nasveti vedno na razpolago. Lk

Rudnik Senovo je v marcu dosegel visoko proizvodnjo

Rudarski kolektiv na Senovem je dosegel dokaj dober uspeh. V mesecu marcu so senovski rudarji nakopali toliko premoga, kakor doslej še v nobenem mesecu, odkar obstoja rudnik. Ta uspeh je nedvomno pripisovati izredni pridnosti, delavljnosti pa tudi visoki zavesti senovskih rudarjev. Dober del tega uspeha pa je tudi zasluga rudniškega vodstva, partijske organizacije, delavskega sveta in upravnega odbora ter sindikalne podružnice, ki pri podjetju delajo v resnici strnjeno, s čimer se vedno najzanesljiveje dosegajo uspehi, tako za podjetje, kakor tudi za delovni kolektiv in slehernega posameznika. To najbolj kažejo dejanski uspehi rudnika.

Hkrati pa je treba omeniti, da so poleg polletnega tekmovanja za boljše gospodarjenje podjetja v nedeljo, dne 30. marca senovski rudarji tekmovali v enotretjinskem tekmovanju v počastitev volitev v delavski svet podjetja, ki so se vršile 25. marca. Tekmovali so to pot v resnici najmarljivejši rudarji, med katerimi smo mogli videti mnogokratne

udarnike, ki so dosegli presenetljiv uspeh: normalno proizvodnjo tretjine so prekorčili za celih 60 odstotkov, kar je nedvomno hvalevreden rezultat tekmovanja. L. Avsenak.

PARTIZANSKI TABOR v Silovcu pri Sromljah

27. aprila bo minulo 8 let, odkar je bil ustanovljen Kozjanski odred. Na pobudo starih kozjanskih borcev je te dni Okrajna zveza borcev konstruirala pripravljalni odbor za organizacijo partizanskega tabora na mestu ustanovitve Kozjanskega odreda v Silovcu pri Sromljah.

Dne 26. 4. od 14. ure dalje, bodo vozili avtomobili udeležence iz Brežic v Sromlje, kjer se bo vršila istega dne zvečer spominska proslava s kulturnim programom. Tu se bodo bivši borci Kozjanskega odreda in politični aktivisti bivšega Kozjanskega okrožja pogovorili o obdaritvi najzaslužnejših partizanskih družin na terenu med Savinjo in Sotlo. Istega dne se bo formalni odred, ki bo naslednji dan 27. 4. krenil v več kolonah skozi partizanske vasi in na poti obdaroval najzaslužnejše partizanske družine. Kolone se bodo združile v Zabukovju, kjer se bo vršil kratek odmor. Nato pa se bo pohod nadaljeval v Jurkloster, kjer je padla v letu 1944 prva nemška postojanka na Kozjanskem področju. Pohod se bo zaključil na Planini, od koder bodo vozili avtomobili udeležence na njihove domove.

V zvezi z obdaritvijo, vabimo vse prebivalstvo, ustanove in podjetja, da podprejo to akcijo, saj bodo nagrajeni najboljše družine, ki so v času najhujšega fašističnega terorja žrtvovale vse, tudi svoje sinove in hčere za svobodo in lepšo bodočnost v današnji socialistični domovini.

Vabimo vse bivše borce Kozjanskega odreda, politične aktiviste in člane vseh masovnih organizacij, da se udeležijo tega velikega spominskega tabora v čim večjem številu! — Inicijat. odbor

Te dni se je končala v Kopru razprava proti šestim vohunom, ki so zbirali v istrskem okrožju zaupne podatke in jih izročali po vohunskem središču CLN v Trstu, italijanski vladi. Vojaški tožilec je v svojem zaključnem govoru poudaril, da razprava ni le razgalila vohunske dejavnosti obtoženih, ampak je tudi razkrila delovnim množicam njihove naredbodajalce in razkrinkala globoko sovražno značaj te organizacije, naperjen ne le proti ljudstvu istrskega okrožja. Stirje obtoženci so bili obsojeni od 2 do 6 let zapora, dva obtoženca pa sta bila izpuščena.

katerimi smo mogli videti mnogokratne udarnike, ki so dosegli presenetljiv uspeh: normalno proizvodnjo tretjine so prekorčili za celih 60 odstotkov, kar je nedvomno hvalevreden rezultat tekmovanja. L. Avsenak.

... in iz naših vasi

20. aprila nadaljevanje občnega zbora KLUBA ZA KONJSKI ŠPORT

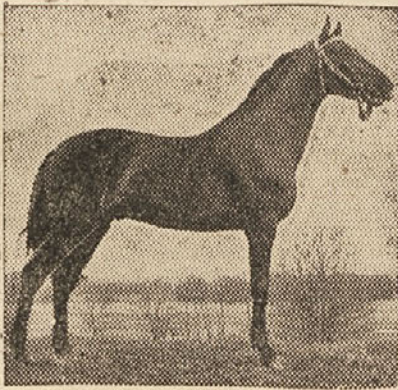
Koncem preteklega stoletja (v Sent Jerneju 1885. leta) so se že prirejale pri nas konjske dirke ter je reja našega toplokrvnega konja daleč slovela. Iz starih rodovnikov je razvidno, da smo že tedaj dobili v Brežice prve plemenjake kasaške krvi. Tudi v stari Jugoslaviji je konjereja pri nas precej napredovala. Poleg mnogoštevilnih dobrih plemenjakov kasaške krvi inozemskega izvora, je dosegel izreden uspeh »Mak-filko«. Njegova potomca: »Makfilko« (Lipej) in »Mirca« (Kerin) sta zmagovala tudi na tujih dirkališčih in je slednja nosila jugoslovanski rekord »štiritletnih« v letu 1934. Pred začetkom druge svetovne vojne smo si pridobili mladega dveletnega žrebca »Olka« (Krajner), kateri je tudi ves čas med vojno ostal kot favorit na naših dirkališčih. Njegov sin »Bojko« (Polc), drži še danes absolutni najboljši čas jugoslovanskega kasačka, ki je bil dosežen na našem krškem dirkališču, kar dokazuje kvaliteto naše domače reje in našega dirkališča.

Že prve velike dirke po osvoboditvi, ki so se vršile 18. 8. 1946 v Krškem, so bile do tedaj najpomembnejša tovrstna prireditve vse Jugoslavije. Več let smo prednjačili, ako izvezamo Beograd, po številu publike, konj in nagrad ter zlasti po odličnem stanju našega štadiona. Na žalost pa moramo ugotoviti dejstvo, da smo v poslednjih letih nekako nazadovali. Imamo sicer izglede obnoviti in omasoviti to koristno in splošno priljubljeno športno panogo, toda treba bo še mnogo truda in nesebičnega udejstvovanja vseh, ki jim je pri srcu reja našega plemenitega konja, kakor tudi ostalih prijateljev konjskega športa. Na nedokončanem občnem zboru preteklo nedeljo je predsednik OILO Krško, tov. Colarič pokazal veliko razumevanje, ako bi naši konjereji in ljubitelji konjskega športa pokazali isto razumevanje, se nam odpira vsa možnost, da si ponovno pridobimo nekdanji sloves.

V pogledu reje plemenitega športnega konja, smo pri nas že lani prebili led, ko smo na intervencijo šentjernejskega in krškega kluba za konjski šport

pridobili plemenjaka z največjim rekordom 1,24 »Aso di Briscola«. Ta plemenjak ni samo po svojem rodu in rekordu odlični, temveč tudi po svojih čvrstih in zdravih potomcih, ki bodo našemu konjskemu športu, kakor tudi kmetijskemu delu najbolj služili. Ta plemenjak je na plemenilni postaji v St. Jerneju.

Na plemenilni postaji v Cerkljah ob Krki, imamo med drugimi tudi odličnega plemenjaka kasaške krvi, šestletnega žrebca »Animo« (katerega vidite na sliki), ki je do sedaj najboljši žrebec kasaške reje v novi Jugoslaviji. Ima rekord 1,25 in absolutni rekord v jugoslovanskem derbiju — prvi izpod 1,30'. Rejce, ki mislijo letos pripustiti svoje toplokrvne in hitre kobile opozarjamo na plemenito krvno linijo tega plemenjaka.

Za naš konjerejski okoliš bi nujno potrebovali še par plemenjakov težjega tipa, a na žalost jih zaenkrat še nismo mogli dobiti, ker jih trenutno niti državna žrebčarna nima na razpolago. Mnogo težkoč bi lahko že odpravili, ako bi imeli dobre konjerejske organizacije. Manjka pa posebno sodelovanje in povezava med zainteresiranimi institucijami v okraju samem. Tako ni n. pr. par dni pred prihodom žrebcev na plemenilno postajo, še nihče vedel, kje naj bo ista. Član kmetijskega poverjenstva pri OILO je pa protestiral

prosti dodelitvi določenega žrebca, za katerega smo se najbolj potegovali in ga težko dobili. Zahteval je pa druge, za katere nam je bilo že povedano, da jih trenutno ne moremo dobiti, ker jih nimamo. Likvidacija že delujoče splošne okrajne živinorejske zadruge, čigar naloga je bila skrbeti za konjerejo v okrajnem merilu, je vsekakor škodljivo vplivala na razvoj konjereje v našem okraju.

Klub za konjski šport bo moral pri svojem bodočem delu brezpogojno upoštevati dejstvo, da brez hlevov ne bo mogoče doseči zaželenih uspehov, zato je nujno potrebno, takoj pristopiti h gradnji istih. Napačno bi pa bilo izgubljati čas s snovanjem velikih načrtov, saj začasno bi lahko tudi provizorij dobro služil. Treba je pač razumeti in se sprijazniti z mislijo, da zaenkrat ne moremo preko okvira danih možnosti.

Članstvo kluba, ki sicer zajema celo Posavje, je maloštevilno, zato je nujno potrebno vključiti čimveč novih članov, posebno mladine. Predvsem pa ne smemo pozabiti na obveznike predvojaške vzgoje, kajti dolžnost naše organizacije je in mora biti jačanje obrambe naše domovine. F. K.

V aprilu izide knjiga Staneta Terčaka

„Živi zid“

ki opisuje legendarni pohod Stiranajste divizije preko Hrvaške na Stajersko. Knjiga bo obsegala 160 strani in bo opremljena z desetimi ilustracijami, ki jih je narisal akademik Božidar Jakac. Knjiga bo vezana v platno in bo stala okrog 250 din. Ker je naklada omejena, priporočamo vsem, ki so spremljali junški pohod Stiranajste divizije, kakor tudi sorodnikom, šolam, knjižnicam in ostalim, da pohitijo s prednaročili, ki jih sprejema uprava »Savinjskega vestnika«, Celje, poštini predal 123.

IZ ZABUKOVJA

Krajevna organizacija ZB iz Zabukovja nam piše. Zabukovje in naše okoliške vasi so poznane marsikateremu partizanu, predvsem pa borcem Kozjanskega odreda. Naše ljudstvo je v času NOB masovno sodelovalo v borbi proti okupatorju. V Zabukovju in okoliških vaseh smo imeli že v letu 1944, osvobojeno celo naše področje. Izvršili smo že takrat volitve v NOO, s tem smo si postavili že prve temelje naše nove ljudske oblasti.

V jeseni leta 1944 ob splošni ofenzivi na Kozjansko področje, je okupator požgal naše vasi in sicer med njimi Mrzlo planino, Podgorje in delno Zabukovje.

Po osvoboditvi smo si Zabukovčani vedno z lastnimi močmi in prostovolnim delom obnovili šolo in poslopje krajevnega ljudskega odbora tako, da smo danes zadovoljni in ponosni, če pogledamo sadove našega dela. Veliko medsebojne pomoči smo nudili po osvoboditvi našim prebivalcem v požganih vaseh. Naše vasi, ki so bile požgane so sedaj docela obnovljene.

Masovne organizacije OF in ZB niso organizacijsko tako delale, kot bi morale. To nedelavnost smo tudi člani organizacije ZB kritično ocenili na svojem rednem občinskem zboru dne 6. t. m., na katerem je bilo zbranih 92 članov. Med nami so bili tudi taki, ki še do danes niso bili sprejeti v našo organizacijo, dasiravno imajo vse pogoje za sprejem, zato se je med drugimi sprejel sklep, da bomo v našo organizacijo pritegnili in včlanili vse, ki imajo pogoje za sprejem.

Na našem občnem zboru ZB, smo tudi ostro obsodili iredentistične izpade italijanskih klerofašistov in iredentistov ter odločno podpiramo stališče naše Zvezne vlade.

Še samo 13 dni

nas loči do žrebanja, ki bo 1. maja v uredništvu »Našega dela«.

Pohitite s poravnavo naročnine in ne zamudite ugodnega trenutka! — Tisoč dinarjev ali ena izmed 12 knjig čaka mogoče prav vas!

OBVESTILO DOPISNIKOM

Vse dopisnike »Našega dela« obveščamo, da sprejemamo dopise, članke in inserate do vključno 8. in 23. vsakega meseca, da bo gradivo lahko objavljeno v naslednji številki.

Dobre dopise, bomo odslej tudi honorirali.

IZPRED SODIŠČA

Poseben način izkoriščanja kmetijskih strojev

Pred kratkim sta sedela na zatočni klopi okrajnega sodišča v Brežicah Turšič Jože, bivši predsednik KZ Cerklje in Marinček Franc, oba iz Cerklje. Prvemu je očitala obtožnica, da je brez vsakega sklepa odbora KZ prodal 4 kmetijske stroje, od teh pa 3 obtoženemu Marinčku, ta pa je te tri stroje prodal dalje, pa si kupil še enega pri KZ Leskovec z istim namenom. Vse te stroje je usoda, določena po obeh obtožnicah, zapeljala preko republiške meje. Obtoženemu Turšiču je ostal v rokah le izkupiček 52.000 din, katerega pa ni nikamor knjižil in nikomur javil. Tudi sicer, da ima dobiti še 1000 din od Marinčka — pravi pa, da ga ni hotel terjati — očitno zaradi enega tisočaka ni hotel skaliti koristnega prijatelja, dočim obtoženec Marinček zopet zatrjuje, da je vse v redu plačal. Turšič bi tako podaril Marinčku enega tisočaka, vendar pa ne smemo te Turšičeve geste ceniti posebno visoko, ker ni podaril ničesar svojega, ampak last KZ Cerklje.

Obtoženi Turšič na sodišču ni zanimal, da je storil vse to in tako kot mu očita obtožnica, trdi pa v svojem zagovoru, da so bili stroji (dve kosilnici, gnojnična črpalka in plug — izkopača krompir) stari in že neuporabni. To je bilo deloma res in mu je sodišče kmalu

verjelo, zlasti ko je povedal, da v dveh letih svojega predsednikovanja ni našel seznama vseh strojev, katere je imela v oskrbi KZ Cerklje. Pri tem je tudi nujno, da ni nikdar pogledal in pregledal kje so stroji in kako se vzdržujejo. Gotovo jih je čistil samo dež in sneg, olja niso videli, ker bi bil sicer izstavljen račun, pa ni čuda, da so se predčasno postarali in postali nesposobni za KZ, sposobni pa samo še za predsednika KZ. Drugi trditvi obtoženega Turšiča, da je imel namen, da kupi te stroje zase in jih tudi plača, pa sodišče le ni moglo verjeti. Po njegovi lastni izjavi mu je bilo znano, da ceno pri prodaji predmetov splošnega ljudskega premoženja določa posebna komisija, pa se vendar tega ni držal. Sam se je pogajal in popuščal pri ceni, kot da bi prodajal svojo staro obleko. Za sodišče ni bilo dvoma, da je hotel izkupiček obdržati zase, saj je gotovo mislil, da tudi drugi nimajo seznama strojev, če ga on ni mogel v dveh letih najti.

Tudi obtoženi Marinček je priznal, da je nakupil od Turšiča tri stroje, enega — kosilnico — pa še pri KZ Leskovec, to vse pa zato, da bo stroje popravil in jih rabil sam ali pa prodal. No, tri stroje je tudi že prodal, pa saj ni čudno, le zakaj bi potreboval doma

kar dve kosilnici. Komu in za koliko je prodal poedine stroje ni bilo ugotovljeno, vsiljuje pa se misel, da tega ni storil v svojo škodo. Tako je začel s kar donosno obrtjo preprodavanja, da pa mu ne bi bil dobiček zmanjšan s primernimi davki, te svoje obrti ni nikomur javil.

Takšen način izkoriščanja kmetijskih strojev pa se je zdel ljudem, ki imajo opraviti z zakoni, le preenostaven. Zato pa sta prejela oba primerno nagrado: obtoženi Turšič 22 mesecev zapor, obtoženi Marinček pa 16 mesecev zapor in pa zaplenbo kosilnice, katero je nabavil, pa je še ni spravil v promet, ker je še čakal na boljšega kupca. Javno tožilstvo se še ni izjavilo ali smatra kazne za primerno ali ne, obema obtožencema pa se zde kazni previsoke. Pri tem pa gotovo ne upoštevata koliko škode sta povzročila s tem splošnosti, KZ Cerklje in vsemu kmetijstvu v okolici, ko je izgubila s svojih polj 4 potrebne stroje. Očitno niti ne upoštevata kako sta s tem rušila ugled KZ, ne samo KZ Cerklje, ampak tudi drugih, ko razni reaktorji prikazujejo takšne poedince in s takimi izenačujo tudi one, ki imajo res dobro voljo, da sodelujejo pri graditvi socializma na vasi.

Pepče pripoveduje...

Ze zadnjič sem povabil vse bralce, da mi priskočijo na pomoč z novicami iz svojih krajev. Zal sem žel v tem dokaj malo uspeha. Lahko si mislite, kako težko mi je zbrati vse zanimivosti iz področja okraja, ki kakor veste ni majhen, zato se boste morali tudi to pot zadovoljiti z mojim lastnim opazanjem in zelo klavirni prispevki ožjih sodelavcev. Upam, da bom imel do prihodnjice več uspeha...

Ker se mi je zadnjič kolo, kot moje edino prometno sredstvo, pokvarilo, sem že obupal, da ne bom v stanju izvršiti svoje naloge. Razgledoval sem se po KOSTANJEVICI in med drugim ugotovil, da tamkajšnjih meščanov tudi val zadnjih protestnih zborovanj ni pripeljal do spoznanja, da bi bilo dobro napisati »Farmacia« kot zapuščeno laških okupatorjev, nadomestiti z domačim slovenskim napisom. Iz mučnega razpoloženja me je rešil tovrstni avto od Gozde manipulacije Brežice, ki me je potegnil do RAVNE GORE. Tu sem moral opomniti Zalokarjevo Tončko, da registrira svoj »pušenšank« in plača trošarino na vino. Pozneje sem spoznal, da me je Tončka delno upravičeno ozmerjala, kajti vse do tega dne nisem vedel, da je v KLO CERKLJE skoro vsaka druga hiša »privatni« gostilniški lokal. Pozneje sem se tudi sam prepričal, da je samo v ŽUPECI VASI skoro dvajset takih »pušenšankov«. To so mi potrdili tudi vojaki, ki so se zelo pohvalno izrazili nad cerkljansko šmarnico: »Prima vino, da ga osjetiš!« Seznam vseh teh točilcev sem oddal davčni komisiji, mogoče jih bo vendar upoštevala pri odmeri druge akontacije. S tem pa v Cerkljah še nisem končal. Zamudil sem likvidacijo združne ekonomije, a tudi s prodajo kmetijskih strojev, last ljudske imovine so me prehiteli, kljub temu pa upam, da bom do prihodnjice še vedno uspel obiskati Marinčka in ga opozoriti, naj preneha z metanjem polen fantom iz plemenilne postaje, ki niso krivi, da so plemenjaki nastanjeni v njegovem hlevu...

Tudi to pot nisem imel namena pozabiti na BREŽICE. Zato sem se potrudil, da najprej protestiram na pošti, zaradi neredne dostave časopisov v OKOLICO. Nemalo sem se začudil, ko sem v zgodnjih jutranjih urah videl pred mesnico nasproti kavarne dolgo vrsto ljudi. Oh, ti nesrečni repi! Izgleda, da so se brežičanom tako pri ljubil, da še danes silijo vanje. Pa so me koj poučili, da si sami teh repov ne žele, a kaj hočejo ko pa vedno pred 9. uro mesa že zmanjka. Zasmilili so se mi Brežičani, posebno še, čim sem se spomnil na KRŠKO, kjer imajo kar tri mesnice zelo dobro obložene. Že

zdavnaj sem se prepričal, da pri njih tudi ni gneče, posebno še zadnjič v nedeljo, ko sem počasi korakal za nekim patrom mimo bivše Krigerjeve mesnice. Na moje veliko začudenje, je mesar pritekel pred vrata ter se patru globoko priklonil... V Brežicah si tega mesarji ne morejo dovoliti... Tudi v Krškem si niso dokler so bili repi... Ker sem se zadnjič v Krškem precej dolgo zadržal, sem sklenil, da mu zaenkrat prizanem; toda kaj si hočem, ko mi je Žikec z maslinim računom vrnil za silo popravljeno kolo, sem se v mislih že videl na poti v severni del okraja, pa me je neki stari znanec povabil v novo restavracijo Kmetijske zadruge. Kot angelčki brez perutnic, sta se mi zdeli natakariči z belimi ščitniki na glavi, a kaj bi to, še bolj sem se čudil zakaj salama v »šendvičih« ni olupljena. Dobil sem pojasnilo, da imam več časa in si lahko lupim sam. Res, kulturna postrežba! Še bolj sem bil razočaran v prodajalni »Delikatese« KZ, kajti sir so mi zavili v tak papir, ki je oddajal več vrst neprijetnih dišav, ne vem od kod — saj petroleja tam vendar ne prodajajo?...

V RAJHENBURGU sem si ogledal tehniko, a zaenkrat nisem mogel ugotoviti, zakaj ta tehnika kaže vedno manj od drugih. Neki hudomušnež mi je dejal, da zaradi tega, ker jo redno čistijo, dočim je na videmski ali brežički večkrat po nekaj kg blata, zato je razlika utemeljena... Rad bi se odpeljal še v ZABUKOVJE, pa sem mimogrede zvedel, da točijo v gostilni pri Samcu neko vino, zelo sumljive kvalitete in izvora, a jaz sem bolj prijatelj takšnega, ki je napravljen iz grozdja, zato sem se napotil na bizelsko stran. Ko sem v gostilni KZ SROM-LJE mimogrede opazil, da steklenine ne čistijo po mojem okusu, vina pa ravno tako »krste« kot drugod, me je minila želja, da nadaljujem pot.

Vrnil sem s do VIDMA z željo, da se prepričam v resničnost pritožb delavcev »Pionirja«. In res, ako bo ostalo zadnje občutno zvišanje cene hrani in stanovanju (postelja v skupni spalnici 600 din), nova tovarna ne bo kmalu dograjena... Delavci so mi obljubili, da bodo do prihodnjice sami napisali članek — mogoče bo kaj pomagalo...

Tudi to pot nisem utegnil, da bi obiskal še vse ostale bolj oddaljene kraje, zato ponovno prosim bralce, da mi pomagajo in sami sporoče novice in zanimivosti iz svojih krajev, katere bom sigurno upošteval, seveda če bodo resnične...

Vas pozdravlja Vaš Pepče

Fizkultura in šport

»PARTIZAN«
OKRAJNI VADITELJSKI ZBOR
KRŠKO

Obveščamo TVD Partizana na področju okraja Krško (Krško, Brežice, Senovo, Rajhenburg, Dobova, Zdole, Artiče, Bizelsko, St. Peter), da se je formal v Krškem okrajni vaditeljski zbor, ki bo nudil vso strokovno pomoč društvom Partizana. Zaradi hitrejšega obveščanja bo »Naše delo« stalno prinašalo obvestila, navodila, snov za delo in vadbene ure. Zato so vsa društva obvezna naročiti »Naše delo«, glasilo okrajnega odbora OF v Krškem. Nadalje so društva obvezana, da se naroče na »Telovadca« in »Vodnika«, ki ju izdaja Partizan — Zveza za telesno vzgojo, Ljubljana, Likarjeva ulica. Brez teh glasil je vsako organizirano delo v društvih nemogoče.

Zaradi obsežnosti okraja so društva razdeljena v sektorje in sicer:

1. St. Peter, Bizelsko (odgovarja vadiatelj tovariš Valenčak).
2. Brežice, Dobova, Artiče, Cerklje, Sv. Križ (odgovarja vadiatelj tovariš Cotič).
3. Senovo, Rajhenburg (odgovarja vadiatelj tovariš Roš).

4. Sevnica, Boštanj (odgovarja vadiatelj tovariš Požeg).
5. Krško, Zdole, Leskovec (odgovarja vadiatelj tovariš Agrež).

Društva, ki še niso začela z redno vadbo, naj to takoj store. Vsi pričnejo z učenjem obveznih prostih vaj za podeželska društva, ki jih dobite kot priložnost Telovadca števil 5—6 iz leta 1952 in sicer za člane in mladince iste ter za članice in mladinke iste vaje. Za pionirje in pionirke so izšle proste vaje v okrajnem merilu in so jih dobile vse šole. Stopite v stik z učiteljskim, ki te vaje uče svoje pionirske odrede in jim pomagajte.

V septembru se bodo vršile okrajne tekme v mnogoboju, istočasno pa tudi okrajni nastop. Tekmovalna snov obsega prvo prosto vajo, tek na 100 metrov za moške in 80 metrov za ženske, za vse pa skok v daljino, skok v višino in met bombe (člani 600 gramov, vsi ostali pa 400 gramov).

Ne pozabite na trening za pomladanski kros in na priprave za Titovo štafeto.

Za vsa navodila se obračajte na »Okrajni vaditeljski zbor Partizana«, Krško (gimnazija).

UDEJSTVOVANJE KOLESARSKEGA
KLUBA »SAVA« V KRŠKEM

Kolesarski klub »Sava« v Krškem je v času svojega petletnega obstoja zavzemal častno mesto med kolesarskimi klubi, saj je njegovo članstvo zavzemalo večkrat prva mesta na dirkah Zveze kolesarjev Slovenije. Tako je, na primer, v letu 1951 zasedel prvo mesto na redni dirki v Celju prvak našega kluba tovariš Stefanič. Članice so se pa na dirki v Ljubljani tudi plasirale na prva mesta. Naši člani dirkači so nastopili tudi na drugih raznih dirkah ter želi precejšnje uspehe kljub tehnično pomanjkljivim kolesom, ki so neprimerna za take nastope. Člani dirkači se obvezujejo, da bodo v tekočem letu poskušali doseči še boljše uspehe. Na dan 30. marca t.l. je kolesarski klub »Sava« priredil skupno s centrom predvojaške vzgoje svoj prvi pomladanski kros, katerega se je udeležilo 36 tekmovalcev, razdeljenih v tri dirkaške skupine. Pred pričetkom kroga se je po mestu razvila povorka. Start je bil pred poslopjem OILO. Najboljši doseženi čas na progi: dolgi 8 km, je bil 16.30 min. Od starih dirkačev iz prve skupine je prvi prispel na cilj tovariš Ivan Stefanič, drugi Anton Miller, tretji pa Bruno Vegelj. Iz centra predvojaške vzgoje sta nastopili dve skupini mladincev, ki sta pokazali izreden uspeh, saj sta prednjačili celo pred stari dirkači. Najboljše se je plasiral tovariš Edvin Fornazarič, drugi je bil Ivan Bajc, tretji pa Edi Godlar. V tretji skupini pa so pokazali najboljše uspehe tovariši Anton Kaplan, Rudi Cerjak in Jože Godler.

NAJDENO

V začetku meseca aprila sem našel motorno zračno sesalco. — Lastnik jo lahko dvigne na uredništvu »Našega dela« v Krškem.

Oglejte si nov slovenski umetniški film

KEKEC

od 18. do 20. aprila v Krškem

Kecec se posavlja od Tinkare pred odhodom v hribe

KINO

KINO KRŠKO

16. in 17. aprila: ZMAJEVO SEME I. del ameriški film
18., 19. in 20. aprila: KEKEC slovenski umetniški film
Šole v okolici Krškega, prijavite obiske Svetu za prosveto pri OILO Krško, zaradi razporeditve!
23. in 24. aprila: ZMAJEVO SEME II. del ameriški film
26. in 27. aprila: LJUBEZEN NI IGRACA nemški film
30. aprila in 1. maja: SREBRNO LADJEVJE ameriški film

KINO BREŽICE

16. in 17. aprila: BOŽICNE PUSTOLOVŠČINE angleški film
19. in 20. aprila: BAKONJA FRA BRNE jugoslovanski film
23. in 24. aprila: NEVESTA NA PRODAJ ameriški film
26. in 27. aprila: DEKLETA ZA REŠETKAMI nemški film
30. aprila in 1. maja: LESENI KONJ angleški film

F. Setinec:

Šlezijška kronika

(Nadaljevanje)

Nekega dne smo sestavili ekspedicijsko za raziskovanje taborišča. V njo so izbrali tudi mene. Začeli smo z delom. Vedeli smo za skrivnostne hodnike in prostore v taborišču, mračne in zatohle, vendar zanimive za nas, ki smo se nadejali novih odkritij. Capljali smo eden za drugim, si šepetali in podajali roke, kadar so bili hodniki le pretemni. Odkrili smo prvo sobo. Tu ni bilo nič zanimivega. Stare knjige so ležale po tleh, debela prevleka prahu jih je pokrivala. Potem smo prišli v veliko dvorano, ki je bila polna kipov. Lepo izrezljani kipi, ki so pa bili polomljeni in prašni. V enem kotu je stal Peter brez roke in noge. Kristus je ležal v naročju Matere in tudi njemu so manjkale noge, ona pa je bila brez glave. Vse križem in krazem, kakor da so v to kapelo vdrl tatovi, ki so kradli zlato, pa so razdeljali vse kar jim je prišlo pod noge.

V nedeljo smo šli k maši. Tam so nas pustili. Sedel sem v zadnji klopi in mislil na naše odkritje. Gledal sem duhovnika, ki stoji pred oltarjem in dviga moštranco. Gleda skozi steklo, kjer je v beli hostiji Najvišji in zdi se mi, da zre pogled po ljudeh, ki so klečali in se trkali. »Jezus, usmili se nas...« Ženske v rumenih rutah so še dodale: »Marija, izprosi nam skorajšnjo vrnitev...« Jaz pa več nisem verjel. Nisem verjel v ljudi, ki so me obdajali in v njega, ki je dvigal moštranco. Ali ne ve, da so razbijali samostane in v njih kapele? Morda so to delali oni, ki sedijo v prvih klopih, klečajo sedaj in se trkajo, pa molčijo: »Jezus, usmili se nas...« Duhovnik pa blagoslovlja takrat in kapljice blagoslovljene vode padajo na one v prvi klopi. Do mene ne segajo, pa tudi ne zaslužijo njih moje grešno telo. Tedaj se dušni pastir obrne proti prisotnim in pridiga, da se njegov glas razlega po cerkvi kakor grom. Bojim se tega glasu in se mi zdi, da je to

glas, ki ga prinaša Stvarnik sveta. Toda le za hip in že pomislim, da je to glas, ki še malo ne obsoja strašnih početij svojih ovc. Oni v prvi klopi in oni, ki stojijo pred oltarjem, so bratje po rodu, ki prizanašajo eden drugemu, pa čeprav ne verujejo eden v drugega. Koliko besed o komunizmu v njegovi pridigi in nič o zverinstvu, ki so ga počeli njegovi ljudje.

Poglej one ženske v rumenih rutah, ki se od njih oddikajo dame v klobukih? Zakaj se ne vprašaj od kod so in kaj delajo tu? Sedaj si ti njih dušni pastir! Daj jim tolažbo!

Duhovnik govori o Rusiji, ki je osvobojena boljševizma. Nemška vojska je zanesla razpelo tam, kjer je bilo že pozabljeno. Ob cestah so stali ljudje in čakali krsta. Starčki in otroci, žene in možje, so poklekali na tla, vojni kurati so pa delali križe čez njih. Sklonjeni in trepetaje so sprejemali sveti krst in govorili: Zahvaljeni rešitelji...

Še dolgo je govoril. Njegov glas se je tresel, skoraj jokaje je trosil besede po cerkvi. Ljudje so jemali robčke in si brisali oči. Le žene v rumenih rutah so sedele neme in molile: »Marija, izprosi nam skorajšnjo vrnitev...« One niso razumele besed, ki pa niso bile namenjene njim. One že vedo za dobroto, ki jih prinaša s seboj nemška armada. Njih ne bi ganile te besede, četudi bi bile slovenske.

Medtem so pa ustaši, plačanci Hitlerja, gonili ljudi v cerkev in jih blagoslovljali. Samo za katolike je mesto v NDH, drugi naj prejmejo katoliški krst ali pa nož v hrbet. Tako so Nemci gonili rusko ljudstvo v cerkev in jim dajali svoj blagoslov. Zvečer pa, ko je zmanjkalo nemškega vojaka, so se začele racije. Oni, ki so širili vero in trosili blagoslove, oni so ubijali nedolžne. Koliko trpinov v taboriščih? Koliko žrtev v zemlji in so njihova telesa samo še kosti? Koliko otrok nasajenih na bajonete?

Ne varaj ljudi! Povej jim resnico! Povej jim, da je narod preklet zaradi zverin, ki so krvoločne na plenu! Povej jim, da nemške vojske nikdo ne sprejema kleče! Njih sprejemajo strelji iz zased! Tudi takšne, ki so nedolžni in ne vedo za zverinstva! Vse

zaradi onih, ki so žejni krvi! Povej jim, da bo narod odgovarjal za zločine, ki so jih povzročile pijavke in zverine!

Vse kar je bilo resnica, puhti iz mene otroka, kakor se dviga zjutraj proti nebu megla in se razprši, da je nebo plavo in nobenega oblaka na njem. Zemlja pa, ki je bila zakrita našim očem, posije sonce in pošilja nanjo milijarde žarkov.

Po cerkvi prihajajo vojaki. Na sebi imajo zelene uniforme, na rokavu pa napis: SS Göring division. Visoko dvigajo glave in ko pridejo do oltarja pokleknejo na tla. Gledam jih in si mislim: Da morejo sploh verovati. Toliko zločinov nad njimi, ki se ne daje oprati. In če verujejo, ali se ne bojijo sodbe? Ali se pa zanašajo na dušnega pastirja, ki jih bo odvezal grehov? Ali je mogoče odvezati grehov ljudi, ki imajo ljudi na vesti? Ni mogoče, ali je pa greh navadna prevara, ki zakriva nešteto zločinov.

Maša je končana. Maša, ki so jo ljudje predremali ali premoljali, je bila za mene iskanje nečesa, kar bi postavil na prazno mesto, od koder je spuheto mnogo prejšnje resnice. Kakšen pretres za otroka? Misliti, odganjati od sebe zle misli in jih končno sprejemati za resnico. In so resnica, zle misli so bile zle, le zaradi prevare...

V taborišču se deli kosilo. Dva tisoč ljudi se postavi v vrsto in čaka s porci na milost. Dva tisoč ljudi že stotisoč in večkrat misli na dom in vidi v duhu svoj dom in dimnik na vrhu. Iz njega se vije dim. V kuhinji pa gospodinja pripravlja kosilo... Zakaj misli človek na dom in kosilo ravno takrat, ko čaka na nekaj krompirčkov in tanke šnite kruha? Morda zato, da bi lažje napravil razliko, ali pa zato, da bi misel na dobro, prezrla slabo?

Mlado dekle deli hrano. »Mala porcija, velika porcija...«, kriči oni drugi, ki zajema v kotel in siplje v porcijo. Velika porcija za one, ki so starejši od štirinajst let, majhna za mlajše. Velika porcija je majhna porcija, a majhna porcija je prav majhna. Takšen je zakon. Ob dvanaajstih se začne delitev, ob dveh se konča. Ob dvanaajstih pridejo na vrsto najurnejši, ki mislijo čakati na ostanke, ob dveh pa oni, ki bi radi bili dalj časa siti.